

PRZEWODNIK DLA REALIZATORA PROJEKTU: „SENIORZY-KARMICIELE KOTÓW WOLNO ŻYJĄCYCH”

Olsztyn 2022 R.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

„PRZEWODNIK DLA REALIZATORA PROJEKTU”
powstał w ramach projektu „GENERATOR INNOWACJI.
SIECI WSPARCIA 2”

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w Ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego przez PCG Polska Sp. z o.o. w partnerstwie z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „ę”.

Został przygotowany i napisany przez zespół Fundacji Per Mondo w składzie:

Klaudia Jaworska
Magdalena Michalska
Magda Orłowska
Aneta Ustaszewska

Spis treści:

1. Wprowadzenie (str. 4-6)
2. Niezbędny personel i koordynacja projektu (str. 7-14)
3. Odbiorcy i użytkownicy innowacji (str. 15-29)
4. Sieciowanie Seniorów (str. 30-51)
5. Międzypokoleniowy wolontariat (str. 52-70)
6. Walka ze stereotypem Karmiciela (str. 71-77)
7. Koszty wprowadzenia innowacji i jak zdobyć środki, żeby ją wdrożyć (str. 77-79)

1. Wprowadzenie

Na każdej polskiej ulicy są ludzie, którzy dokarmiają koty wolno żyjące - tak zwani Karmiciele. Znaczna część z nich to seniorzy. Niestety w naszym społeczeństwie panuje negatywny stereotyp Kociarza-karmiciela. Większość ludzi nie zdaje sobie sprawy, jak duży jest to problem społeczny i jak liczna jest grupa osób, której on dotyczy.

Karmiciele to ludzie, którzy dbają długoterminowo o dobrostan kotów wolno żyjących. Często są to starsi, samotni ludzie, którzy pomagają kotom, nierzadko kosztem własnych potrzeb. Mimo, że działają dla dobra wspólnego, nie są docenieni przez resztę społeczeństwa. Są postrzegani jako dziwacy, a nie jako wolontariusze, którymi tak naprawdę są. Ich potencjał i chęć bycia potrzebnym niestety nie są odpowiednio wykorzystane.

Dzięki badaniom przeprowadzonym w ramach tego projektu, dowiedzieliśmy się, że największym problemem jest dla Karmicieli-seniorów brak funduszy na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, na drugim miejscu znajduje się strach przed niezadowolaniem sąsiadów lub obawa przed niemiłymi reakcjami sąsiadów i przechodzących ludzi.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wielu karmicieli ubolewa również nad swoją niewiedzą na temat przywilejów i obowiązków Społecznego Opiekuna Kotów. Istotne znaczenie ma też braku sił fizycznych, aby opiekować się kotami, a przede wszystkim obawa, co się stanie z ich „futrzakami”, gdy tych sił całkowicie zabraknie.

Innowacja społeczna „Seniorzy-Karmiciele kotów wolno żyjących” ma pomóc Seniorom aktywnie działać i cieszyć się tą szlachetną pasją, jaką jest pomoc zwierzętom.

„Przewodnik dla realizatora Projektu „Seniorzy-karmiciele kotów wolno żyjących” jest instrukcją dla każdego, kto będzie chciał wprowadzić w życie tę innowację społeczną, która polega na połączeniu potencjału społecznego dwóch grup docelowych:

- seniorów, którzy są zaangażowani w opiekę nad kotami wolno żyjącymi, czyli Karmicielei,
- Uczniów-wolontariuszy.

Początkowo zakładaliśmy, że będą to Uczniowie szkół podstawowych działający w ramach Szkolnych Kół Wolontariatu (SKW). Jednak testowanie tej innowacji wykazało, że mogą być to także niesformalizowane grupy wolontariuszy, zarówno ze szkół podstawowych, średnich, a nawet wyższych.

Z „Przewodnika dla realizatora Projektu „Seniorzy-karmiciele kotów wolno żyjących” dowiesz się, jak krok po kroku wprowadzić tę innowację w Twojej miejscowości i jak przebiegało jej testowanie. Poznasz także wyniki ewaluacji, co pomoże Ci uniknąć błędów przy jej wprowadzaniu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Innowacja składa się z trzech głównych zadań:

1. Stworzenia wewnętrznej sieci wsparcia Seniorów-karmicieli.

Realizacja tego zadania ma na celu stworzenie grupy wsparcia Karmicieli, którzy mieszkają blisko siebie. Członkowie grupy mają się nawzajem wspierać, nie tylko w opiece nad zwierzętami, ale i w życiu codziennym.

2. Nawiązania stałej współpracy między seniorami a uczniami-wolontariuszami z pobliskich szkół.

W wyniku tego działania ma nastąpić nawiązanie więzi i międzypokoleniowa wymiana doświadczeń między Seniorami a Młodzieżą, których łączy wspólna pasja - miłość do zwierząt. Dodatkowo młodzież, w ramach szkolnego wolontariatu, ma wspierać Karmicieli zbiórkami karmy i utrzymywania czystości w miejscach bytowania kotów.

3. Promowania wolontariatu osób starszych na rzecz zwierząt bezdomnych.

Realizacja tego działania ma być początkiem zmiany społecznej w postrzeganiu Seniorów-karmicieli i walką ze stereotypem Kociarza.

Ma za zadanie promowanie nowego wizerunku Karmiciela jako odpowiedzialnego wolontariusza działającego na rzecz dobra wspólnego.

2. Niezbędny personel, koordynacja

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

i zarządzanie projektem

Wdrożenie innowacji w życie jest proste i nie wymaga specjalnych zasobów ani uwarunkowań. Jednak warunkiem, który gwarantuje jego prawidłowe wdrożenie, jest zaangażowanie koordynatora i aktywne wsparcie wolontariuszy oraz nawiązanie współpracy ze szkołami.

Początkowo zakładaliśmy, że aby wdrożyć innowację, należy zaangażować koordynatora, który będzie specjalistą w tematyce walki z bezdomnością zwierząt, gdyż wdrożenie innowacji będzie wymagało:

- dopasowania i korygowania w trakcie realizacji,
- znajomości sytuacji lokalnych karmicieli,
- specjalistycznej wiedzy, gdyż działania muszą być zgodne z obowiązującym przepisami dotyczącymi praw zwierząt, a także z lokalnymi przepisami dotyczącymi z walki z ich bezdomnością.

Uznaliśmy, że jest to zbyt duży obszar wiedzy, aby mogła to zrobić osoba spoza środowiska prozwierzęcego. Jednak po przetestowaniu innowacji stwierdziliśmy, że koordynator nie musi być ekspertem w tej dziedzinie. Wystarczy, że będzie nim jedna z osób biorących udział we wdrożeniu. Jeśli na realizację tego projektu zdecyduje się instytucja spoza środowiska prozwierzęcego, warto nawiązać współpracę z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz zwierząt i wśród nich szukać działaczy zainteresowanych wzięciem czynnego udziału w tym projekcie.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wskazaniem jest, żeby koordynator miał doświadczenie we współpracy z seniorami, ale to też nie jest niezbędne. Koniecznym jest wtedy, by personel lub wolontariusze biorący udział w działaniach byli empatyczni wobec osób starszych i mieli doświadczenie w pracy z nimi.

Głównymi odbiorcami innowacji są osoby starsze, które często borykają się z problemami zdrowotnymi i niepełnosprawnościami. Dlatego też, przy zarządzaniu projektem, trzeba brać pod uwagę wszystkie ograniczenia psychofizyczne uczestników.

Personel zaangażowany w realizację projektu musi wykazywać się odpowiednią empatią i cierpliwością w kontaktach z osobami starszymi. Seniorzy-karmiciele wymagają szczególnego zrozumienia. Idealnie byłoby, gdyby personel projektu miał już doświadczenie w wolontariacie na rzecz starszych osób. Zalecamy także krótkie szkolenie personelu w temacie zasad równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia dotyczące dostępności w projekcie

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

W naszej opinii kluczowym w zapewnieniu dostępności udziału w projekcie wszystkim uczestnikom, jest poznanie ich indywidualnych potrzeb już na etapie rekrutacji. W realizacji tego zadania niezwykle rolę odgrywa personel projektu i wolontariusze.

Nasza wiedza, zdobyta na szkoleniach: „Łamiemy bariery dostępności” oraz „Praktyczne zastosowanie standardów dostępności”, lata doświadczeń, a także wiedza zdobyta podczas testowania innowacji wskazują, że kluczową rolę odgrywa dostosowanie rozwiązań do indywidualnych potrzeb uczestników. Błędem jest oferowanie wsparcia bez wcześniejszych konsultacji z ich odbiorcami. Dlatego przy realizacji innowacji o potrzeby należy pytać już przy rekrutacji.

1. Udział osób wspierających

Na każdym etapie realizacji rozwiązania powinno zostać zapewnione indywidualne wsparcie dla każdego z uczestników, na podstawie wcześniej zdiagnozowanych potrzeb. We wszystkich aktywnościach Seniorów powinien wspierać cały personel projektu, a także wolontariusze. W razie potrzeby zapewniona powinna zostać także pomoc asystentów, tłumaczy migowych, opiekunów.

W trakcie testowania innowacji, przy każdym wydarzeniu, brało udział co najmniej 2 wolontariuszy. Liczba wolontariuszy jest oczywiście uzależniona od liczby uczestników i od ich indywidualnych potrzeb. Jednak z całą pewnością rekomendujemy obecność co najmniej jednego wolontariusza na każdym zorganizowanym wydarzeniu.

2. Dostępność budynków i pomieszczeń

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Aktywności w ramach innowacji muszą być organizowane w miejscach z łatwym i wygodnym dojazdem (co jest szczególnie ważne dla osób starszych i mających problemy z poruszaniem się) lub musi zostać zapewniony transport do nich.

Budynek powinien być również dostosowany do potrzeb osób z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności, np. na parterze budynku lub w budynku z windą, z podjazdem, dostosowanym, czytelnym oznaczeniem miejsca aktywności. Pomieszczenia powinny posiadać szerokie drzwi. Powinny być dobrze oświetlone, wyposażone w szybkie łącze dla tłumacza migowego na odległość.

Jeśli nie ma możliwości spełnienia któregoś z tych warunków, uczestnikom powinien być przydzielony asystent, który zapewni im pomoc. Każdy z uczestników, bez względu na wiek i rodzaj niepełnosprawności, musi mieć pełen komfort biorąc udział w każdej z aktywności w ramach projektu.

3. Dopasowanie pod kątem liczby godzin wsparcia

Osoby starsze szybciej się męczą i trudniej im pozostać skoncentrowanym przez dłuższy czas. Nie mogą również siedzieć w jednej pozycji przez wiele godzin. Dlatego też liczba godzin i intensywność aktywności musi być dostosowana do potrzeb i możliwości uczestników. Wskazane są także dopasowane do ich potrzeb przerwy.

Nasze doświadczenie pokazuje, że warto, w czasie dłuższych

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

spotkań, wprowadzić ćwiczenia fizyczne i psychiczne działające rozluźniająco oraz ćwiczenia na poprawę koncentracji.

4. Zapewnienie odpowiedniego transportu

Do miejsca aktywności w ramach innowacji musi zostać zapewniony odpowiedni transport, jeśli zostanie zgłoszona taka potrzeba. Dlatego już na etapie rekrutacji należy poznać indywidualne potrzeby uczestników. Brak możliwości łatwego dotarcia do miejsca aktywności jest bardzo częstą przyczyną tego, że Seniorzy nie biorą w nich udziału.

Sugerujemy zapewnienie transportu wszystkim Seniorom. W fazie testowania transport realizowali nasi wolontariusze. Wspólna droga sprzyja nawiązywaniu i zacieśnianiu więzi, zarówno między Seniorami, jak i między Seniorami a wolontariuszami. Zadbaliśmy też o to, aby przejazd na każde z wydarzeń odbywał się w innym składzie. Pomogło to „przełamać pierwsze lody”. Każdy miał możliwość bezpośredniego, choć krótkiego, kontaktu z każdym. Było to szczególnie przydatne w pierwszej fazie sieciowania Seniorów.

5. Równy dostęp do informacji i materiałów

Dla sprawnego wdrażania innowacji, w pierwszej kolejności należy

odpowiednio przygotować materiały rekrutacyjne. Duża część Seniorów jest wykluczona cyfrowo, dlatego też należy zadbać o to, aby materiały informacyjne, rekrutacyjne, a potem także edukacyjne, były przygotowane zarówno w wersji elektronicznej, jak i papierowej.

Udostępniać je należy różnymi kanałami komunikacji, co najmniej dwoma dla osób z niepełnosprawnościami.

Należy zadbać o to, aby były dostępne i czytelne dla wszystkich uczestników. Treści internetowe powinny być zgodne ze standardem WCAG 2.0. Wszystkie informacje powinny być przekazywane przystępnym, zrozumiałym językiem.

Rekrutację warto rozpocząć od rozmowy i wspólnego wypełnienia ankiety potrzeb.

Poniżej przedstawiamy przykład takiej ankiety. Na końcu przewodnika zamieszczamy ją jako załącznik w wersji PDF do wydruku.

ANKIETA POTRZEB UCZESTNIKÓW/CZEK PROJEKTU

„Seniorzy - Karmiciele kotów wolno żyjących”

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Szanowni Państwo,

W związku z Państwa zakwalifikowaniem się do Projektu „Seniorzy - Karmiciele kotów wolno żyjących”, chcielibyśmy zbadać Państwa szczególne potrzeby, celem ułatwienia Państwu udziału we wsparciu oferowanym w ramach Projektu.

Prosimy o udzielenie szczyrych odpowiedzi na wszystkie pytania. Poniższa ankieta ma za zadanie rozeznąć rzeczywiste potrzeby uczestników/czek Projektu.

Imię i nazwisko:

1. Czy posiada Pan/Pani orzeczenie o niepełnosprawności?

- TAK
 NIE

2. Jakie problemy, bariery, wynikające z niepełnosprawności widzi Pan/Pani w związku ze swoim udziałem w Projekcie?

.....

3. Jakie są Pana/Pani potrzeby, wynikające z niepełnosprawności, których spełnienie mogłoby Panu/Pani ułatwić udział we wsparciu oferowanym w ramach niniejszego Projektu?

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

6. Dostosowanie posiłków do indywidualnych potrzeb

uczestników

Seniorzy borykają się często z różnymi problemami zdrowotnymi, również z takimi, które wymagają specjalnej diety. W ramach wdrażania innowacji przewidziane są spotkania, szkolenia i warsztaty, na których będzie dostępny catering. Dlatego trzeba pamiętać o zaspokojeniu indywidualnych potrzeb dietetycznych każdego z uczestników, tak aby każdy z uczestników mógł z niego skorzystać.

Zawarte w ankietach informacje o potrzebach dietetycznych należy uwzględnić przy organizacji wszystkich wydarzeń w ramach projektu. Dodatkowo rekomendujemy, aby potrzeby te uaktualnić przed organizacją każdego z wydarzeń, gdyż potrzeby te mogą w międzyczasie ulec zmianie.

3. Odbiorcy, użytkownicy i partnerzy innowacji

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Odbiorcy innowacji

1. Bezpośredni odbiorcy innowacji

W zaplanowanej innowacji istnieją dwie grupy odbiorców bezpośrednich. Są nimi Seniorzy-Karmiciele, którzy są zaangażowani w opiekę nad kotami wolno żyjącymi oraz Uczniowie-wolontariusze działający w szkolnych klubach wolontariatu lub w nieformalnych grupach.

Seniorzy

Pierwszą z grup stanowią seniorzy zajmujący się opieką nad kotami wolno żyjącymi. Poświęcają opiece nad nimi dużo czasu i zaangażowania. Niektórzy z nich są zarejestrowani na Listach Społecznych Opiekunów Kotów Wolno Żyjących w swoich gminach, współpracują z lokalnymi schroniskami dla zwierząt, a czasem także z organizacjami prozwierzęcymi. Nadal jednak potrzebują pomocy w swojej działalności.

Inni Seniorzy to karmiciele nieformalni, którzy często nie są świadomi tego, że w ogóle mogliby otrzymać wsparcie ze strony instytucji miejskich, organizacji pozarządowych czy wolontariuszy.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Najlepsze kanały docierania do Karmicieli kotów:

- poprzez schroniska dla zwierząt i urzędy gmin, które mają kontakt do osób zajmujących się opieką nad kotami wolno żyjącymi,
- poprzez organizacje prozwierzęce i społeczników zajmujących się walką z bezdomnością zwierząt,
- poprzez zarejestrowanych Karmicieli zwierząt, którzy zwykle doskonale znają osoby prowadzące te same działania na pobliskim lub sąsiednim terenie.

Nasze długoletnie doświadczenie pokazuje, że większość Karmicieli bardzo poważnie podchodzi do opieki nad kotami. Bardzo angażują się w te zadanie, niejednokrotnie kosztem własnych potrzeb.

Dotyczy to w szczególności osób starszych, dla których ta pasja staje się często jedynym sensem życia. Niektórzy twierdzą nawet, że gdyby nie wewnętrzne poczucie obowiązku wobec ich futrzastych podopiecznych, to w ogóle przestaliby wychodzić z domu. Opieka nad kotami sprawia, że po przejściu na emeryturę mają poczucie bycia potrzebnymi. Muszą wyjść z domu, kupić i przygotować karmę, umyć miski, posprzątać budkę, побыć z kotami, pogłaskać je, jeśli są wystarczająco oswojone. Wszystko to sprawia, że osoby starsze czują się potrzebne, a ich życie na nowo nabiera sensu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Seniorzy-karmiciele to w większości osoby systematyczne, obowiązkowe i bardzo zaangażowane. Większość z nich zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności, jaka na nich spoczywa, że opieka nad kotami wolno żyjącymi jest zobowiązaniem długoterminowym. Ta misja jest źródłem dużej satysfakcji, ale jednocześnie strachu przed tym, czy podołają temu zadaniu. Brak funduszy na karmę czy lęk przed utratą sił, to ich główne obawy. Martwią się też, co stanie się z ich podopiecznymi, gdy zachorują, pójdą do szpitala lub odejdą.

Tak, jak wspomnieliśmy powyżej, wykazują daleko posunięte poczucie odpowiedzialności za będące pod ich opieką zwierzęta oraz skłonność do poświęceń. Powszechnie zdarza się, że rezygnują z zakupu lepszego pożywienia dla siebie, a nawet z niektórych leków po to, aby móc kupić karmę dla kotów. Mówią: „Nakarm tego kota raz. I zobaczysz, nie będziesz umiał odejść od niego”. Deklarują, że nawet w sytuacji cięższej choroby nie porzucają rutyny: „To się nie da wyrzucić z głowy, jeśli ja dałam raz, drugi, piąty. To nie ma, że chora, bo wyglądam przez okno i one siedzą. Niestety, chora, nie chora, nie ma, trzeba iść.”

Część Karmicieli ukrywa swoją działalność przed sąsiadami, znajomymi, a nawet rodziną, z lęku o to, że zaczną być postrzegani jako dziwacy. Wynika to z istniejącego od dziesiątek lat stereotypu Karmiciela-kociarza, który niestety powszechnie panuje w naszym społeczeństwie. Mimo, że ich misja jest piękna i szlachetna, nie są docenieni za swoje poświęcenie dla dobra wspólnego.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czasami wręcz są narażeni na szykany ze strony osób, które są przeciwnikami dokarmiania zwierząt wolno żyjących lub po prostu nie życzą sobie kotów w swoim otoczeniu.

Część Seniorów ma również problem ze zmianą ugruntowanych przez lata wzorców opieki nad kotami. Szczególnie trudne było zaakceptowanie przez część z nich obowiązkowej kastracji oraz zaleceń żywieniowych. Najjaskrawszym przykładem tego może być powszechnie panująca, błędna opinia, że koty powinny pić mleko krowie. Dla mniej wyedukowanych Karmicieli informacja o tym, że tak nie jest, była początkowo całkowicie nie do zaakceptowania.

Podobną, negatywną reakcją, pojawiła się u części Seniorów przy temacie potrzeby uszanowania opinii sąsiadów dotyczących miejsc dokarmiania. Wśród Karmicieli można było zauważyć zdecydowany opór w zaakceptowaniu potrzeb innych osób. Każdy, kto w jakikolwiek sposób próbował wpłynąć na dotychczasowy sposób dbania o koty, od razu traktowany był jak wróg. Na pierwszych spotkaniach padały stwierdzenia: „bo oni nienawidzą zwierząt”, „z nimi się nie da rozmawiać”, „oni są bez serca, nie ma sensu z nimi gadać”.

Mamy wrażenie, że po szkoleniach, u większości Seniorów nastąpiła akceptacja potrzeby asertywnej rozmowy i łagodzenia konfliktów sąsiedzkich. Wiedza, jaką zdobyli w trakcie spotkań, dała im większe poczucie pewności i zrozumieli, że mają wspólny cel (nawet z największymi oponentami dokarmiania kotów wolno żyjących), którym jest zmniejszenie populacji „bezdomych” kotów.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

W kolejnym, 4 rozdziale, przedstawiamy program spotkań, szkoleń i warsztatów, które mają na celu sieciowanie Seniorów-karmicieli. Aby odpowiednio przygotować materiały edukacyjne, należy jednak w pierwszej kolejności poznać potrzeby zrekrutowanej grupy docelowej. Program powinien być dopasowany do ich poziomu wiedzy i potrzeb. Tutaj także powinno się zwrócić szczególną uwagę na poziom trudności materiału i sposób przekazywania wiedzy. Jeśli materiał edukacyjny będzie zbyt trudny i skomplikowany, może to wywołać u Seniorów stres i zniechęcić do uczestnictwa w dalszych aktywnościach. Z kolei, gdy będzie zbyt łatwy, może wywołać znużenie.

Dlatego też, przed przygotowaniem treści edukacyjnych, rekomendujemy przeprowadzenie ankiety, która pomoże określić potrzeby i poziom wiedzy uczestników projektu. Zdobyta dzięki ankiecie wiedza powinna być pogłębiona bezpośrednimi rozmowami z uczestnikami, w celu określenia także ich indywidualnych potrzeb.

Na tym etapie bardzo ważne jest także określenie sposobów komunikacji dostosowanych do możliwości cyfrowych każdego Seniora. Należy pamiętać, że kompetencje cyfrowe osób starszych mogą być bardzo zróżnicowane.

Niektórzy świetnie poruszają się w internecie i na co dzień z niego korzystają, inni mają problemy nawet z wysłaniem SMS-a. Sposób komunikacji nie może wykluczać żadnego z uczestników.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ANKIETA SPOŁECZNEGO KARMICIELA KOTÓW WOLNO ŻYJĄCYCH

1. Jakich kłopotów doświadczają Państwo z powodu opieki nad kotami wolno żyjącymi? (proszę zaznaczyć wszystkie odpowiedzi, które wyrażają Państwa odczucia):

- a) brak sił fizycznych, które pozwoliłyby mi dobrze wykonywać zadania związane z opieką nad kotami
- b) utrudnienia w wyjściu z domu spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi
- c) niemiłe reakcje przechodniów
- d) utrudnienia związane z koniecznością wyjścia z domu i poruszania się, gdy jest ciemno
- e) obawy przed niezadowoleniem sąsiadów
- f) obawy przed otrzymaniem mandatu lub grzywny ze strony straży miejskiej lub policji
- g) strach przed reakcją członków rodziny
- h) brak fachowej wiedzy dotyczącej opieki nad kotami
- i) niewiedza na temat przywilejów i obowiązków społecznego opiekuna kotów

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

j) brak funduszy na opiekę nad kotami wolno żyjącymi

k) inne (proszę podać, jakie)

.....

.....

.....

2. Które z tych doświadczeń jest dla Pani/Pana najbardziej kłopotliwe?
(proszę wpisać literę odpowiednią dla wybranego problemu)

.....

.....

.....

3. Od kogo chcieliby Państwo uzyskiwać pomoc i wsparcie w swoich działaniach Społecznych Opiekunów Kotów? (proszę zaznaczyć wszystkie odpowiedzi, które uważają Państwo za właściwe)

a) od władz miejskich

b) od jakiejś organizacji pozarządowej pomagającej kotom wolno żyjącym

c) od uczniów - wolontariuszy z pobliskiej szkoły

d) od sąsiadów

e) od bliskich przyjaciół

f) od członków najbliższej rodziny

g) od kogoś innego (od kogo?)

.....

4. Którą z wybranych wyżej odpowiedzi uważają Państwo za najważniejszą? (proszę wpisać odpowiednią literę)

.....

5. W jakich sferach chętnie poszerzyliby Państwo swoją wiedzę? (proszę zaznaczyć wszystkie interesujące Państwa kwestie):

a) jak jeszcze lepiej opiekować się kotami?

b) co można robić, żeby nie łamać praw i regulaminów w związku z dokarmianiem kotów?

c) jakie są prawa Społecznych Opiekunów Kotów?

d) jakie są obowiązki Społecznych Opiekunów Kotów?

e) w jaki sposób lepiej reagować na krytykę otoczenia?

f) jak tłumaczyć innym, w jaki sposób opiekować się kotami wolno żyjącymi?

g) jak postępować, żeby uszanować sąsiadów i otoczenie?

h) jakiej pomocy można oczekiwać od instytucji miejskich?

i) jak można wykorzystać telefon lub komputer do lepszej opieki nad kotami wolno żyjącymi?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

j) inny temat (jaki?)

.....
.....

6. Proszę opisać krótko, co daje Państwu siłę i motywację, żeby zajmować się kotami wolno żyjącymi?

.....
.....
.....
.....
.....

7. Proszę zaznaczyć swoją płeć:

- a) kobieta
- b) mężczyzna

8. Proszę podać swój wiek:

- a) poniżej 60 roku życia
- b) 60+

9. Ile godzin dziennie poświęcają Państwo na opiekę nad kotami wolno żyjącymi?

- a) mniej niż 1 h
- b) 1-3 h

c) więcej niż 3 h

Uczniowie-wolontariusze

Druga grupa odbiorców ostatecznych to Uczniowie-wolontariusze. Jak wspominaliśmy we „Wprowadzeniu”, początkowo zakładaliśmy, że będą to Uczniowie szkół podstawowych działający w ramach Szkolnych Kół Wolontariatu (SKW). Jednak testowanie tej innowacji w ramach projektu wykazało, że mogą być to także niesformalizowane grupy wolontariuszy, zarówno ze szkół podstawowych, średnich jak wyższych.

Rozpoczynając projekt mieliśmy duże obawy co do tego, czy młodzi ludzie będą chcieli się zaangażować we wspólny wolontariat z Seniorami-karmicielami. Obawialiśmy się, że powszechnie panujący, negatywny stereotyp Karmiciela-kociarza, wpłynie na małe zainteresowanie udziałem uczniów w testowaniu tej innowacji.

Jednak nasze obawy były bezpodstawne. Zgłosiło się więcej chętnych niż przewidzianych w projekcie miejsc. Założyliśmy udział 20 uczniów, w rzeczywistości w testowaniu wzięło udział 27.

Warto jednak zaznaczyć, że poziom zaangażowania w projekt był bardzo różny na różnych jego etapach. W fazie testowania udział brali uczniowie 7 i 8 klas szkół podstawowych. W tej grupie docelowej istnieje

zjawisko „słomianego zapału”. Olbrzymi entuzjazm na początku projektu malał niestety przy każdej kolejnej aktywności, co jest charakterystyczne

dla tej grupy wiekowej. Tym nie mniej, znaczna część uczestników aktywnie brała udział w zadaniach przez cały okres trwania projektu.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że znacznie większą aktywnością i wytrwałością w realizacji zadań wykazały się dziewczęta niż chłopcy.

Aby lepiej poznać tę grupę docelową i wypracować sposób zbliżenia do siebie dwóch bardzo odległych światów, jakim są świat Seniorów-karmicieli i świat młodzieży, przeprowadziliśmy badania za pomocą warsztatów FGI. Przebieg i wyniki tych badań opisujemy w rozdziale „Międzypokoleniowy wolontariat”.

Odbiorcy pośredni innowacji

Odbiorcy pośredni to wszyscy mieszkańcy gminy, w której wdrażana będzie innowacja. Działania wyedukowanych Karmicieli kotów i wspierających ich wolontariuszy przyniosą bowiem poprawę życia oraz dobrostanu wszystkich użytkowników przestrzeni publicznej.

Z innowacji skorzystają szczególnie najbliżsi sąsiedzi Karmicieli. Po otrzymaniu odpowiedniego przeszkolenia i wsparcia, Karmiciele kotów będą prowadzić swoją działalność z większym poszanowaniem wspólnej przestrzeni, dbając o to, by ich działania na rzecz kotów wolno żyjących, nie utrudniały życia otoczeniu. Miejsca dokarmiania będą czyste i zadbane, przestaną być przyczyną konfliktów sąsiedzkich.

Niewątpliwie odbiorcą pośrednim będzie także gmina, na terenie której wdrożona zostanie innowacja. Bo to właśnie gmina jest ustawowo zobowiązana do dokarmiania i opieki nad kotami wolno żyjącymi.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dlatego też wyedukowani Karmiciele i nowe pokolenie wolontariuszy na rzecz zwierząt, w dużym stopniu ułatwią lokalnym władzom wywiązywanie się z tego zobowiązania. Realizacja tego projektu na jak największą skalę, może z czasem realnie wpłynąć na zmniejszenie kosztów realizacji gminnych Programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt (zmniejszenie populacji kotów poprzez kastrację, zmniejszenie kosztów dokarmiania).

Partnerzy innowacji

Do działania naszego rozwiązania niezbędne jest nawiązanie współpracy z instytucją zrzeszającą młodzież. W testowaniu tej innowacji nawiązaliśmy współpracę ze szkołami podstawowymi, ale tak naprawdę równie dobrze mogą to być szkoły średnie, wyższe, czy też organizacje młodzieżowe lub bursy.

Wdrożenie innowacji będzie miało realny wpływ na nowy wizerunek Seniorów-karmicieli tylko przy współpracy z lokalnymi władzami, które mogą być jednocześnie partnerami, jak i pośrednimi beneficjentami.

Aby innowacja prawidłowo działała, konieczne jest zaangażowanie ludzi, którzy będą brali udział w jej wdrażaniu. Sukces działań społecznych zależy od zaangażowania wolontariuszy i bez nich nie ma szans się ziścić.

Wolontariuszy można poszukiwać wśród młodzieży szkolnej lub studentów. Warto też zachęcić do współpracy rodziców dzieci biorących udział we wdrażaniu oraz nauczycieli z partnerskich szkół.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wolontariusze muszą wykazywać empatię wobec osób starszych i wobec zwierząt. Jednak sama empatia to za mało, konieczna jest również chęć działania i aktywne zaangażowanie. Dlatego też poszukiwanie młodych społeczników należy rozpocząć w miejscach, gdzie są już oni zrzeszeni.

Najlepsze kanały docierania do potencjalnych wolontariuszy:

- spotkania z karmicielami kotów zorganizowane na terenie szkoły (np. w ramach lekcji wychowawczych, spotkań Szkolnych Klubów Wolontariatu),
- poprzez rodziców-kociarzy,
- internetowe grupy o tematyce prozwierzęcej,
- poprzez kontakty sąsiedzkie.

Użytkownicy innowacji

Użytkownicy innowacji to organizacje prowadzące działania wśród dwóch grup odbiorców ostatecznych:

Seniorzy-Karmiciele:

- schroniska dla zwierząt,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje prozwierzęce,
- organizacje działające na rzecz Seniorów,
- zarządy ogródków działkowych,
- zarządy spółdzielni mieszkaniowych,
- kluby osiedlowe,
- wszystkie wspólnoty, gdzie bytują koty wolno żyjące dokarmiane przez Seniorów.

Uczniowie-wolontariusze:

- szkoły podstawowe,
- szkoły średnie,
- organizacje młodzieżowe zajmujące się działaniem pomocowym w ramach wolontariatu,
- uczelnie wyższe,
- kluby młodzieżowe.

Instytucje, które mogą wdrożyć innowację na swoim terenie, to

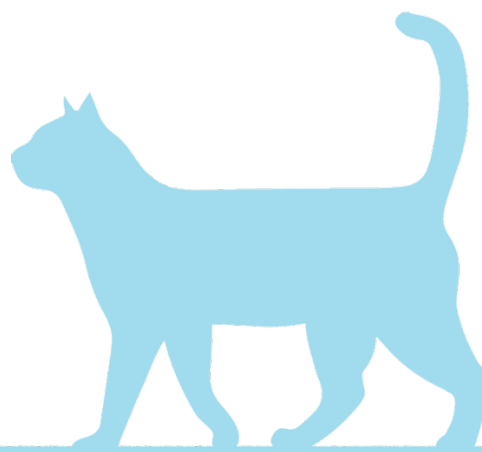

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

przede wszystkim instytucje działające na rzecz zwierząt oraz działające na rzecz Seniorów lub młodzieży. Jednak tak naprawdę wszyscy użytkownicy innowacji mogą być jednocześnie instytucjami wdrażającymi. Możliwe są różne kombinacje. Jedynym warunkiem powodzenia innowacji jest to, aby osoba koordynująca projekt lub co najmniej jedna osoba z zespołu wdrażającego, była ekspertem w temacie walki z bezdomnością zwierząt.

4. Sieciowanie Seniorów-Karmicieli

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Jednym z głównych elementów innowacji jest stworzenie wewnętrznej sieci wsparcia Seniorów-karmicieli.

Sieciowanie ma na celu powstanie grup wsparcia Karmicieli mieszkających blisko siebie. Seniorzy należący do grupy będą się wspierać nie tylko w opiece nad zwierzętami, ale i w życiu codziennym.

Pomaganie kotom wolno żyjącym to pasja, która daje wiele satysfakcji, ale wiąże się też z wieloma trudnościami i problemami. Dlatego tak ważnym jest, by Seniorzy nie zostawali z tymi problemami w pojedynkę. Wdrożenie innowacji ma za zadanie ułatwić Seniorom sieciowanie z innymi Karmicielami, czyli tworzyć grupy wsparcia.

Będąc członkiem takiej grupy, osoby starsze nie muszą się martwić o codzienne obowiązki, np. w czasie wyjazdu czy choroby. Mogą liczyć na pomoc innych członków grupy i podzielić się z nimi zadaniami oraz kosztami dokarmiania, a także na wsparcie psychiczne w trudnych momentach, gdy ich podopieczni chorują, zaginą lub odejdą „za tęczowy most”.

1. Rekrutacja i określenie potrzeb grupy Seniorów-

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

karmicieli

Rekrutacja

Jak wspominaliśmy w poprzednim rozdziale, istnieje wiele możliwości dotarcia do Seniorów opiekujących się kotami.

W pierwszej kolejności należy sprawdzić, czy w gminie, w której będzie wdrażana innowacja, istnieje lista lub rejestr Społecznych Opiekunów Kotów wolno żyjących. W wielu miastach w Polsce utworzono już takie listy. Dzięki nim można nawiązać szybki kontakt z Karmicielami i wśród nich zrekrutować chętnych do udziału w projekcie. Jeśli taka lista jeszcze nie istnieje, warto być inicjatorem jej stworzenia. Powstawanie takich list ma istotne znaczenie w walce ze stereotypem Karmiciela oraz w systemowym wsparciu ich działań.

Kontakt z Seniorami-karmicielami można także nawiązać poprzez lokalne schroniska dla zwierząt lub lokalne urzędy będące odpowiedzialne za dystrybucję karmy dla kotów. Przypominamy, że zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, to właśnie na gminach spoczywa obowiązek dokarmiania i opieki nad kotami wolno żyjącymi.

Warto też nawiązać kontakt z organizacjami prozwierzęcymi i społecznikami zajmującymi się walką z bezdomnością zwierząt, którzy na co dzień współpracują z Karmicielami i mają z nimi regularny kontakt.

Można też zasięgnąć informacji u samych Karmicieli, którzy często znają osoby pomagające kotom na tym samym lub sąsiednim terenie.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Określenie potrzeb grupy

Po zrekrutowaniu chętnych do wzięcia udziału w projekcie, należy dokładnie poznać potrzeby grupy docelowej. Jest to niezbędne, aby sieciowanie zakończyło się sukcesem.

W trakcie testowania przeprowadziliśmy rozmowy indywidualne z Seniorami oraz przeprowadziliśmy „Ankieta potrzeb uczestników Projektu” oraz „Ankieta Społecznego Opiekuna Kotów wolno żyjących”, aby poznać indywidualne potrzeby uczestników.

„Ankieta potrzeb uczestników Projektu” pozwoliła określić potrzebę:

- udziału osób wspierających,
- dostępności budynków i pomieszczeń,
- dopasowania pod kątem liczb godzin wsparcia,
- zapewnienia odpowiedniego transportu,
- równego dostępu do informacji i materiałów,
- dostosowania posiłków do indywidualnych potrzeb uczestników.

Na podstawie informacji uzyskanych dzięki ankiecie, sporządziliśmy materiały rekrutacyjne i edukacyjne, wybraliśmy miejsce spotkań, opracowaliśmy harmonogram aktywności, zorganizowaliśmy transport i pomoc wolontariuszy oraz przygotowaliśmy catering.

Z kolei „Ankieta Społecznego Opiekuna Kotów wolno żyjących” pozwoliła nam określić potrzeby edukacyjne Karmicieli oraz potrzeby związane bezpośrednio z opieką nad kotami wolno żyjącymi.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Badania przeprowadzone wśród Karmicieli z terenu Olsztyna wykazały, że „najpowszechniej” wskazywanym problemem jest dla karmicieli seniorów brak funduszy na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, na drugim miejscu znajduje się strach przed niezadowolaniem sąsiadów lub obawa przed niemiłymi reakcjami ludzi przechodzących. Wielu karmicieli ubolewa również nad swoją niewiedzą na temat przywilejów i obowiązków Społecznego Opiekuna Kotów.

Istotne znaczenie ma też dostrzeganie braku sił fizycznych, które pozwoliłyby odpowiednio opiekować się kotami (niektórzy rozwijają ten wątek mówiąc, że nie mają sił, by schwytać kota i odwieźć na zabieg kastracyjny, inni podkreślają, że nie wiedzą, co stanie się z ich kotami, gdyby się rozchorowali).

Rozgoryczenie wśród karmicieli kotów budzi także złośliwe wyrzucanie jedzenia z kocich misek przez przechodzących obok ludzi.

Zapytani o to, od kogo przede wszystkim oczekivaliby wsparcia i pomocy w swoich działaniach, wymieniają głównie władze miejskie, później organizacje pozarządowe zajmujące się opieką nad zwierzętami, następnie sąsiadów oraz uczniów wolontariuszy z pobliskiej szkoły.

Ciekawe, że ponad dwa razy więcej osób oczekuje pomocy od sąsiadów, niż od członków najbliższej rodziny.

Karmiciele kotów zostali poproszeni o wskazanie sfer, w których chętnie poszerzyliby swoją wiedzę. Najwięcej osób chciało się dowiedzieć, jakiej pomocy mogą oczekiwać od instytucji miejskich, wskazując tym samym, że w istocie nie wiedzą, na co mogą w tej kwestii liczyć. Co więcej, fakt, że jako najbardziej doskwierający problem

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

wskazywano brak funduszy na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, zdaje się potwierdzać przypuszczenie Innowatorek, że wielu seniorów nie ma pojęcia, iż mają prawo do pobierania karmy od gminy.

Wielu Karmicieli deklarowało również, że chciałoby dowiedzieć się, jak tłumaczyć innym, w jaki sposób należy opiekować się kotami wolno żyjącymi, co wskazuje na zainteresowanie poprawieniem swoich umiejętności komunikacyjnych i chęć zmiany stereotypowych przekonań co do właściwych sposobów opieki.

Wiele osób wykazywało także chęć pogłębienia swojej wiedzy na ten temat. Duże zainteresowanie wzbudziła sfera praw społecznych opiekunów kotów (co ciekawe, obowiązkami karmicieli kotów zainteresowało się znacznie mniej osób).

Zapytani o to, co daje im siłę i motywację do zajmowania się kotami wolno żyjącymi, karmiciele kotów przywoływali miłość do zwierząt, chęć pomocy potrzebującym, wyraźne potrzeby zwierząt wolno żyjących, względy praktyczne (jak możliwość ograniczenia populacji) i gratyfikację emocjonalną, jaką daje im to działanie, „widok zadowolonej kociej mordki pojawiającej się w okolicach karmienia”. (Noemi Modnicka, Raport ze wsparcia badawczego „Generator Innowacji. Sieci Wsparcia” 2022r.)

Dzięki przeprowadzeniu obu ankiet oraz rozmów z uczestnikami, określiliśmy potrzeby grupy uwzględniając indywidualne potrzeby jej członków. Rekomendujemy, aby stopień trudności i zakres szkoleń oraz innych aktywności w ramach projektu, przygotować dopiero po

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

dokładnym ustaleniu tych potrzeb.

Elementy sieciowania

Sieć wsparcia powstanie w trakcie spotkania integracyjnego, na którym Karmiciele będą mieli okazję się poznać i wymienić doświadczeniami. Na szkoleniach uczestnicy innowacji zdobędą wiedzę na temat swoich praw i obowiązków jako społecznych opiekunów kotów wolno żyjących oraz poznają wybrane elementy Ustawy o ochronie zwierząt dotyczące kotów. Szkolenia pozwolą im otworzyć się na innych, radzić sobie z trudnymi emocjami związanymi z opieką nad zwierzętami bezdomnymi. Nauczą się także prowadzić dialog z przeciwnikami dokarmiania kotów i rozwiązywać konflikty.

Sieciowanie składa się z następujących etapów:

- spotkanie integracyjne,
- szkolenie „Psychologiczne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”,
- szkolenie „Prawne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”,
- warsztaty „Opieka nad kotami wolno żyjącymi w praktyce”.

Spotkania integracyjne

Spotkanie integracyjne jest dla Seniorów pierwszą okazją do

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

poznania innych Karmicieli ze swoje okolicy. Może się zdarzyć, że część uczestników zna się już osobiście lub z widzenia, pomaga to „przełamać pierwsze lody”.

Należy zadbać o to, aby wszystkim Karmicielom, którzy zgłosili taką potrzebę, zapewnić transport do miejsca spotkania. My zapewniliśmy transport wszystkim uczestnikom na wszystkie aktywności w trakcie testowania. Transport zrealizowali nasi wolontariusze, którzy przywozili Seniorów na spotkania, a potem odwozili wszystkich do domów. Wspólna droga jest także ważnym elementem integracji.

Z założenia spotkanie integracyjne miało być ośmiogodzinnym wydarzeniem z przerwą obiadową, na którym oprócz części dyskusyjnej miały odbyć się dwa wykłady:

- wykład: „Rola Karmicieli w walce z bezdomnością kotów wolno żyjących”,
- wykład: „Stereotyp Karmiciela i jak go zmienić?”.

Praktyka jednak pokazała, że spotkanie było zbyt długie. Seniorzy po przerwie obiadowej rozmawiali między sobą i mieli duże trudności ze skupieniem się na treści drugiego wykładu. Dlatego też, dla drugiej grupy testowej, spotkanie integracyjne podzieliliśmy na dwa oddzielne, czterogodzinne wydarzenia. To rozwiązanie w naszej opinii bardziej odpowiada na potrzeby uczestników.

I Spotkanie integracyjne

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. Przywitanie uczestników:

- witamy Seniorów,
- przedstawiamy się,
- przedstawiamy prelegenta,
- przedstawiamy program spotkania,
- opisujemy krótko cele projektu,
- rozdajemy materiały edukacyjne i biurowe.

2. „Rola Karmicieli w walce z bezdomnością kotów wolno żyjących”

- przedstawiamy ogólną sytuację Karmicieli w naszej gminie, mieście, wsi czy dzielnicy (współpraca z gminą, rejestr Społecznych Opiekunów Kotów wolno żyjących, pomoc gminy w dokarmianiu, organizacje prozwierzęce i społecznicy działający na naszym terenie)
- opowiadamy Karmicielom, jak istotna jest ich rola w walce z bezdomnością kotów (potrzeba kastracji, współpraca z gminą, współpraca z organizacjami prozwierzęcymi, najnowsze badania naukowe potwierdzające istotną rolę Karmicieli w walce z bezdomnością zwierząt, zał.8:

https://drive.google.com/file/d/1Le7RY2hILFclC0r8EdqYaJeQGDapJbeD/view?usp=drive_web)

3. Przerwa kawowa

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

4. Autoprezentacja Seniorów:

- Karmiciele krótko opowiadają o sobie i kotach, którymi się opiekują. Celowo autoprezentację uczestników pozostawiamy na drugą część spotkania. Po przerwie kawowej atmosfera spotkania jest już bardzo swobodna. Seniorzy są zrelaksowani i kontakt między nimi jest już nawiązany. W takiej atmosferze o wiele łatwiej jest mówić o sobie niż na początku spotkania, gdy część uczestników nie czuje się jeszcze pewnie wśród ludzi, których nie zna. Dotyczy to w szczególności osób bardziej nieśmiałych. Należy zadbać o to, aby każdy z obecnych miał możliwość wypowiedzenia się i aby osoby bardziej otwarte i śmiałe nie przerywały tym bardziej zamkniętym i wycofanym.

5. Swobodna dyskusja:

Jeśli do tej pory dyskusja nie rozwinie się samoistnie, choć wydaje się to nam mało prawdopodobne, warto „podrzucić” uczestnikom tematy do dyskusji, zapytać o ilość kotów, którymi się opiekują, jak długo to robią, w jakich godzinach karmią itp.

6. Zakończenie spotkania:

- dziękujemy Seniorom za obecność,
 - przypominamy o następnym spotkaniu, jeśli termin jest już ustalony.
- Jeśli nie jest, ustalamy go.

II Spotkanie integracyjne

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. Przywitanie uczestników:

- witamy Seniorów,
- przedstawiamy się,
- przedstawiamy prelegenta,
- przedstawiamy program spotkania,
- przypominamy krótko cele projektu,
- rozdajemy materiały edukacyjne i biurowe.

2. Wykład: „Stereotyp Karmiciela i jak go zmienić?”

- opowiadamy uczestnikom o panującym powszechnie stereotypie Karmiciela-kociarza i z czego on wynika,
- analizujemy problemy, z którymi borykają się osoby opiekujące się zwierzętami bezdomnymi,
- wprowadzamy pojęcia odpowiedzialnego Karmiciela i pseudo-karmiciela
- przedstawiamy obraz dokarmiania kotów wolno żyjących z perspektywy osób, które nie lubią zwierząt,
- sygnalizujemy problem konfliktów sąsiedzkich wynikających z dokarmiania kotów.

3. Przerwa kawowa

4. Autoprezentacja Seniorów, którzy nie byli obecni na pierwszym spotkaniu.

5. Swobodna dyskusja:

- kierujemy dyskusję na tematy, które zostały poruszone w czasie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

wykładu,

- dbamy o to, aby każdy z uczestników miał możliwość wypowiedzenia się.

6. Zakończenie spotkania:

- dziękujemy Seniorom za obecność,

- przypominamy o następnym spotkaniu, jeśli termin jest już ustalony.

Jeśli nie jest, ustalamy go.

Celami spotkań integracyjnych są:

- stworzenie atmosfery wzajemnej życzliwości,

- motywowanie Seniorów do nawiązania bliższych kontaktów z innymi uczestnikami projektu,

- przełamanie uczucia lęku, stresu, onieśmienia,

- zasygnalizowanie obecnych tematów, które zostaną szczegółowo omówione na szkoleniach.

Szkolenie „Psychologiczne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Opieka nad kotami wolno żyjącymi to piękna i szlachetna pasja. Daje Karmicielom dużo radości i satysfakcji. Często jednak wiąże się także z problemami i wyrzeczeniami. Dla osób starszych, realizowanie tej pasji jest szczególnie trudne.

Szkolenie „Psychologiczne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi” ma pomóc im radzić sobie lepiej z problemami, z którymi borykają się na co dzień działając na rzecz zwierząt w potrzebie.

Z drugiej strony, aby należycie opiekować się kotami wolno żyjącymi, trzeba posiadać odpowiednią wiedzę. Te szkolenie ma im tę wiedzę dostarczyć.

Seniorzy dowiedzą się, jak radzić sobie z otoczeniem i emocjami tak, aby czerpać jeszcze więcej radości z realizacji swojej pasji.

1. Przywitanie uczestników:

- witamy Seniorów,

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- przedstawiamy się,
- przedstawiamy prelegenta,
- przedstawiamy program szkolenia,
- przypominamy krótko cele projektu,
- rozdajemy materiały biurowe i wydruki „Poradnika dla Społecznego Opiekuna Kotów Wolno Żyjących, część 1”.

2. Wykład „Psychologiczne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”

- przedstawiamy i omawiamy najczęściej wymienione przez Seniorów-karmicieli problemy, których przysparza im opieka nad kotami wolno żyjącymi, np.: brak funduszy na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, strach przed niezadowoleniem sąsiadów, obawa przed niemiłymi reakcjami ludzi przechodzących, niewiedza na temat przywilejów i obowiązków Społecznego Opiekuna Kotów, brak sił fizycznych, które pozwoliłyby odpowiednio opiekować się kotami, złośliwe wyrzucanie jedzenia z kocich misek przez przechodzących obok ludzi. Listę problemów do omówienia na szkoleniu przygotowujemy na podstawie wyników „Ankiety Społecznego Opiekuna Kotów Wolno Żyjących”,

- przejście na emeryturę:

Omawiamy, jak przejście na emeryturę wpływa na realizację opieki nad zwierzętami (np. więcej czasu, pogorszenie sytuacji finansowej)

- relacje z innymi ludźmi:

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Omawiamy, jak opieka nad kotami wpływa na relacje z innymi ludźmi. Czy stereotyp Karmiciela sprawia, że Karmiciele ukrywają swój wolontariat przed znajomymi, sąsiadami, a nawet rodziną?

- Sieciowanie z innymi Seniorami-karmicielami:

Sieciowanie jako rozwiązanie większości problemów związanych z opieką nad kotami bezdomnymi (dzielenie się z członkami grupy wsparcia obowiązkami i kosztami, wymiana doświadczeń i informacji, rozmowa z kimś, kto ma podobne problemy)

- międzypokoleniowy wolontariat:

Jako uzupełnienie sieciowania i dodatkowe wsparcie od młodych ludzi w opiece nad kotami. Otworzenie się na nowe doświadczenia. Przekazanie swojego doświadczenia i empatii do zwierząt młodemu pokoleniu.

3. Przerwa kawowa

4. Swobodna dyskusja

- kierujemy dyskusję na tematy, które zostały poruszone w czasie wykładu, zachęcamy do rozmowy na temat własnych przeżyć i przemyśleń, do wyrażenia osobistych przemyśleń i odczuć,

- dbamy o to, aby każdy z uczestników miał możliwość wypowiedzenia się.

5. Zakończenie spotkania:

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- dziękujemy Seniorom za obecność,
- przypominamy o warsztatach „Opieka nad kotami wolno żyjącymi w praktyce”, jeśli termin jest już ustalony. Jeśli nie jest, ustalamy go.

Celami szkolenia „Psychologiczne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi” są:

- zdiagnozowanie i wyartykułowanie problemów, z jakimi zmagają się Senior-karmiciele,
- określenie, w jaki sposób przejście na emeryturę ma wpływ na opiekę nad kotami wolno żyjącymi,
- zdiagnozowanie wpływu opieki nad kotami wolno żyjącymi na relacje z innymi ludźmi,
- pokazanie, że sieciowanie Karmicieli jest sposobem na rozwiązanie większości zdiagnozowanych problemów,
- pokazanie, jak międzypokoleniowy wolontariat może wzbogacić życie Seniorów-karmicieli.

Szkolenie „Prawne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Powszechnie panujący negatywny stereotyp Karmiciela, nieodpowiedzialne postępowanie pseudo-karmicieli, brak wiedzy społeczeństwa na temat zwierząt wolno bytujących, a także nadmierna populacja kotów sprawiają, że wśród społeczności dochodzi do konfliktów.

Aby móc prowadzić merytoryczną dyskusję z przeciwnikami dokarmiania kotów, Karmiciele muszą wiedzieć, na podstawie jakich przepisów działają. Muszą umieć przekonać innych, że to, co robią, jest pożyteczne, usankcjonowane prawnie, i że mimo różnego stosunku do zwierząt, wszyscy ludzie mają wspólny cel: chcą, żeby na ulicach było jak najmniej zwierząt bezdomnych. Szkolenie „Prawne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi” ma dostarczyć im tę wiedzę. Szkolenie ma mieć formę czterogodzinnego spotkania z przerwą na kawę.

Przywitanie uczestników:

- witamy Seniorów,
- przedstawiamy się,
- przedstawiamy prelegenta,
- przedstawiamy program szkolenia,
- przypominamy krótko cele projektu,
- rozdajemy materiały edukacyjne, biurowe, wydruk „Poradnika dla Społecznego Opiekuna Kotów Wolno Żyjących, część 2”

2. Wykład: „Prawne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi”

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o Ochronie Zwierząt:

Przybliżamy Seniorom fragmenty Ustawy, które bezpośrednio odnoszą się do kotów wolno żyjących

- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt:

Tłumaczymy uczestnikom, czym jest gminny „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt” i jak wpływa na pomoc, jakiej mogą oczekiwać od gminy osoby opiekujące się kotami wolno żyjącymi. Warto także wspólnie z uczestnikami zanalizować aktualny gminny „Program...”

- Czy można zakazać dokarmiania kotów?:

Zapoznajemy Karmicieli z ważnymi w „kocim świecie” wyrokami sądowymi w sprawie zakazu dokarmiania, np. sprawa p. E. (wyrok z 15.07.2015 r. w sprawie XVIII C 4634/14). Warto opowiedzieć o incydentach lub sprawach sądowych dotyczących zakazywania dokarmiania kotów, które miały miejsce w okolicy lub były nagłośnione w mediach w ostatnim czasie,

- obowiązki Karmicieli:

W tej części wykładu zapoznajemy Seniorów z obowiązkami, jakie na nich ciążyą w związku z opieką nad kotami wolno żyjącymi. Uczymy ich, że aby być uznanym za odpowiedzialnego Karmiciela trzeba spełniać co najmniej dwa podstawowe warunki.

Należy walczyć z bezdomnością zwierząt poprzez kastrację oraz dbać o miejsce dokarmiania z poszanowaniem potrzeb innych obywateli, którzy nie są zwolennikami dokarmiania.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

3. Przerwa kawowa

4. Swobodna dyskusja:

- kierujemy dyskusję na tematy, które zostały poruszone w czasie wykładu, w szczególności na obowiązki Karmicieli. Jak pokazują przeprowadzone przez nas badania, większość Seniorów-karmicieli jest zainteresowana tylko swoimi prawami, całkowicie pomijając obowiązki,
- zachęcamy uczestników, aby opowiedzieli historie, które przydarzyły się im samym,
- dbamy o to, aby każdy z uczestników miał możliwość wypowiedzenia się.

5. Zakończenie spotkania:

- dziękujemy Seniorom za obecność,
- przypominamy o następnym szkoleniu, jeśli termin jest już ustalony. Jeśli nie jest, ustalamy go.

Celami szkolenia „Prawne aspekty opieki nad kotami wolno żyjącymi” są:

- poznanie przez Seniorów swoich praw jako Karmicieli,
- poznanie przez Seniorów swoich obowiązków jako Karmicieli,
- poznanie obowiązków gminy wobec kotów wolno żyjących, a pośrednio wobec Karmicieli,
- zapoznanie się z fragmentami Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o Ochronie Zwierząt dotyczącymi kotów wolno żyjących,

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- zapoznanie się z gminnym „Programem opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”,
- nauczenie się wykorzystania zdobytej na szkoleniu wiedzy w dyskusjach z przeciwnikami opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Warsztaty „Opieka nad kotami wolno żyjącymi w praktyce”.

1. Przywitanie uczestników:

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- witamy Seniorów,
- przedstawiamy się,
- przedstawiamy prelegenta,
- przedstawiamy program szkolenia,
- przypominamy krótko cele projektu,
- rozdajemy materiały biurowe i wydruki „Poradnika dla Społecznego Opiekuna Kotów Wolno Żyjących, część 3”.

2. Wykład „Opieka nad kotami wolno żyjącymi w praktyce”.

- uczy my uczestników, gdzie szukać wsparcia w pozyskiwaniu karmy dla kotów: gminy, organizacje prozwierzęce, zbiórki w pobliskich szkołach;

- czym nie można karmić kotów wolno żyjących?

Walczymy z stereotypowym modelem żywienia kotów (węglowodany, mleko, reklamowana w telewizji droga karma o bardzo złym składzie). Kładziemy nacisk na zachowanie czystości w miejscu dokarmiania;

- karma mokra:

Uczymy Seniorów czytać skład karmy mokrej i rozróżniać dobrą karmę mokrą od złej.

- karma sucha:

Uczymy Seniorów czytać skład karmy suchej i rozróżniać dobrą karmę suchą od złej.

- praktyczne wskazówki:

Udzielamy uczestnikom praktycznych porad dotyczących dokarmiania kotów (jakich misek używać, jak zachęcić koty do picia wody, jak prawidłowo przechowywać karmę).

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

3. Przerwa kawowa

4. Warsztaty dotyczące karmienia kotów wolno żyjących:

Warsztaty mają na celu nauczenie Seniorów, jak obniżyć koszty prawidłowego żywienia kotów wolno żyjących. Uczymy ich systematyczności i planowania zakupów. Przekonujemy do wspólnego zamawiania karmy w internecie. Pokazujemy, jak bardzo można zmniejszyć koszty zamawiając karmę w dużych opakowaniach.

Bardzo pomocnym narzędziem w przekazywaniu tej wiedzy będzie plakat „Jak karmić koty wolno żyjące” w PDF, dołączony do tego „Przewodnika ...” jako załącznik nr 7. Jest to kolorowy plakat przedstawiający dobre i złe karmy mokre, ze wskazaniem, gdzie które karmy można kupić. Na każdym etapie powstawania grafiki konsultowaliśmy jej wygląd i zawartość z Seniorami-karmicielami. Plakat jest odpowiedzią na ich rzeczywiste potrzeby.

5. Zakończenie spotkania:

- dziękujemy Seniorom za obecność,
- przypominamy o Uroczystości kończącej projekt.

Celami Warsztatów „Opieka nad kotami wolno żyjącymi w praktyce” są:

- pomoc Seniorom w pozyskiwaniu karmy dla kotów wolno żyjących,

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

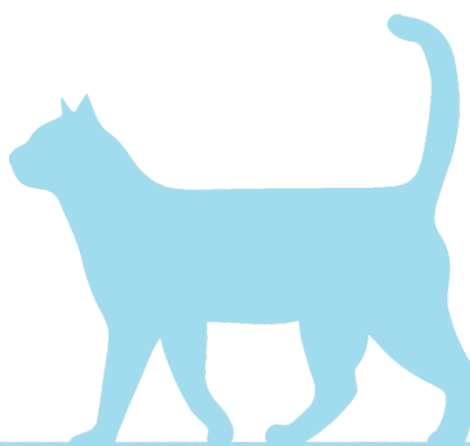

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- przybliżenie uczestnikom potrzeb gatunkowych kotów dotyczących żywienia,
- walka ze stereotypowymi modelami odżywiania kotów,
- nauczanie Seniorów odróżniania dobrej karmy od złej karmy,
- nauczanie ich dobrych, ale też jednocześnie ekonomicznych zakupów karmy.

5. Międzypokoleniowy wolontariat

Do zainicjowania międzypokoleniowego wolontariatu, który wspomogę Seniorów-Karmicieli, niezbędne będzie nawiązanie

współpracy z pobliskimi szkołami, do których uczęszczają młodzi wolontariusze dzielący pasję Seniorów – koty.

W ramach wspólnego wolontariatu Karmiciele-Seniorzy dokarmiający koty w pobliżu szkół podstawowych, mają być wspierani przez Uczniów-Wolontariuszy. Szkoły mają regularnie organizować zbiórki karmy, aby finansowo odciążyć Seniorów.

Uczniowie będą pomagać osobom starszym w sprzątnięciu miejsc dokarmiania kotów. Starsi uczniowie będą przekazywać młodszym klasom wiedzę w temacie działalności Karmicieli.

Zorganizowane zostaną inspirujące spotkania Młodzieży z Seniorami, na których zawiążą się międzypokoleniowe znajomości i nastąpi wymiana doświadczeń.

Współpraca z młodymi ludźmi i uwrażliwienie ich na potrzeby kotów wolno bytujących jest niezwykle ważna. Wychowanie nowego pokolenia Karmicieli zapewni ciągłość w walce z bezdomnością kotów wolno żyjących, pomoże w opiece nad nimi, ale przede wszystkim odciąży Seniorów w ich codziennych obowiązkach.

Jednym z podstawowych problemów stojących przed nami w tym projekcie jest znalezienie sposobu na zbliżenie do siebie tych dwóch bardzo odległych światów, jakimi są: świat Seniorów-karmicieli i świat młodzieży. Pytanie, w jaki sposób zbliżyć przedstawicieli tych dwóch grup

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

do siebie, jest kluczowe dla powodzenia międzypokoleniowego wolontariatu. Aby to osiągnąć, należy zmierzyć się nie tylko z wieloma stereotypami odnośnie osób starszych karmiących koty, ale także z ich rzeczywistymi zdolnościami do autoprezentacji.

To samo dotyczy stereotypów na temat młodzieży panujących wśród seniorów. Z całą pewnością obie te grupy mogą połączyć same zwierzęta i ich podmiotowość. Jednak by projekt mógł się udać, niezbędne jest zbliżenie i poznanie się dwóch grup osób biorących w nim udział.

Tworzenie międzypokoleniowego wolontariatu składa się z następujących elementów:

1. Nawiązanie współpracy z pobliską szkołą,
2. Rekrutacja młodych wolontariuszy,
3. Zbadanie wiedzy młodych ludzi na temat działalności Karmicieli ich stosunku do nich,
4. Spotkanie integracyjne w grupie,
5. Spotkania integracyjne indywidualne i przygotowanie prezentacji,
6. Zorganizowanie przez młodzież zbiórki karmy.

1. Nawiązanie współpracy z pobliską szkołą

Tworzenie międzypokoleniowego wolontariatu należy rozpocząć od znalezienia partnera. Może nim być szkoła podstawowa, średnia, a nawet uczelnia wyższa, bursa dla młodzieży, klub wolontariacki lub inna

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

organizacja, która zrzesza młodzież. Naszymi partnerami w testowaniu innowacji były dwie szkoły podstawowe.

Najlepiej byłoby, aby w tych instytucjach działały już kluby wolontariackie, ale nie jest to koniecznością. Równie dobrze mogą to być nieformalne grupy wolontariuszy. Najistotniejszym elementem tego działania jest znalezienie w partnerskich instytucjach nauczyciela, który aktywnie zaangażuje się w działania w projekcie.

Przy pierwszej rozmowie warto skorzystać ze „Scenariusza rozmowy z Nauczycielem opiekującym się wolontariatem uczniów”.

Dowiemy się z niego, jak w praktyce wygląda wolontariat w danej szkole i czy możemy liczyć ze strony uczniów na zaangażowanie się w niego. Poznamy też panujące w danej instytucji schematy działania oraz ograniczenia, które możemy napotkać w trakcie realizacji projektu. Warto nagrać taką rozmowę, aby potem zrobić z niej notatki i przygotować plan współpracy.

Scenariusz rozmowy z Nauczycielem opiekującym się wolontariatem uczniów

Wprowadzenie: może się odbyć w trakcie rozmowy rekrutacyjnej, przez telefon itp.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Jestem przedstawicielem/ką organizacji, instytucji, która zajmuje się...
- Bierzemy teraz udział w innowacji społecznej pod nazwą „Seniorzy-Karmiciele kotów wolno żyjących”, w ramach której chcemy zachęcić do partnerstwa szkoły.
- Częścią naszego projektu jest... [tu krótka opowieść o projekcie]
- Chcemy porozmawiać z Panią/Panem na temat wolontariatu uczniów w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów-wolontariuszy [wyrażanie kulturowej niewiedzy]. Wiem oczywiście, że jest coś takiego jak wolontariat uczniów, ale zupełnie nie mam pojęcia, jak to się u Państwa odbywa w praktyce. Taka praktyczna wiedza osoby, która to wszystko organizuje, będzie bardzo przydatna dla dalszego planowania i projektowania naszych działań.

(ZAPEWNIENIE O ANONIMOWOŚCI i PROŚBA O NAGRYWANIE)

- Rozmowa, którą przeprowadzimy, będzie anonimowa – wszystkie dane, które mogłyby wskazywać na osobę lub szkołę, zostaną usunięte i nie zostaną uwzględnione w opracowaniu zbiorczym. Chciałabym prosić o wyrażenie zgody na nagrywanie naszej rozmowy. Oczywiście zostanie to

wykorzystane wyłącznie do celów badawczych.

- Wiem, że ludzie mają czasem opory przed nagrywaniem rozmów i sugerują nam robienie notatek. Proszę o możliwość nagrywania, bo bardzo mi zależy na tym, żeby nie umknęły mi żadne ważne informacje. Zapisywanie, nawet najbardziej sprawne, i tak powoduje, że wiele rzeczy nam umyka. Nagranie może bardzo pomóc.
- Czy wobec tego wyraża Pani/Pan zgodę na nagrywanie na takich warunkach? [włączyć dyktafon]
- Chciałabym porozmawiać z Panią/Panem, żeby lepiej zrozumieć specyfikę udziału uczniów w wolontariacie i zorientować się, w jaki sposób i w jakim zakresie uczniowie szkoły mogliby uczestniczyć w naszych działaniach.

CZĘŚĆ I

- Zanim przejdziemy do omawiania szczegółów, chciałabym zapytać, jak wygląda taki najbardziej typowy udział uczniów w wolontariacie? Interesuje mnie to, jak w ogóle dowiadują się o takich działaniach, kiedy zaczynają się w nie angażować, co najczęściej robią, itp?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Proszę opowiedzieć mi o wszystkim, co uważa Pani/Pani za istotne, żebym mogła to dobrze zrozumieć. Potem zadam kilka pytań na temat kwestii, które mogą nie być dla mnie całkiem jasne. [oddech]

Zacznijmy więc od początku:

- Jak wygląda typowy udział uczniów w wolontariacie? Jak to się wszystko zaczyna? Jak przebiega i czym się kończy?

[Rozmówczyni opowiada, przeprowadzająca wywiad nie przerywa. Może robić sobie notatki co do kwestii, które chce później poruszyć]

- Proszę wobec tego opowiedzieć o tym, jak to wyglądało w ostatnim roku przed pandemią, a jak wygląda to teraz.

[Kiedy Rozmówczyni zakończy swoją spontaniczną wypowiedź, można zadawać pytania, które pojawiły się w trakcie jej wypowiedzi]

CZĘŚĆ II

- Bardzo dziękuję za wszystkie istotne informacje. Pomogły mi wyobrazić sobie, jak wygląda taki proces. Zastanawiam się jeszcze nad tym:

- Skąd pojawiają się propozycje konkretnych działań? (kto je proponuje? Nauczyciel? Uczniowie? Rodzice?)

- W jaki sposób uczniowie dokonują wyboru tego, w co się zaangażują? (jeśli pojawiły się już odpowiedzi na te pytania, to w ogóle ich nie musicie zadawać. Jeśli chcecie coś pogłębić, mówcie coś takiego: „wspominała już

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pani o..., poszerzmy tę kwestię...”)

- Jakie działania najchętniej wybierają Pani/Pana uczniowie? Czy mogłaby Pani/Pan podać kilka najbardziej popularnych przykładów z kilku ostatnich lat?

- Jak Pani/Pan sądzi, skąd dowiedzieli się o tych działaniach?

- A co w ogóle sądzą uczniowie o wolontariacie? Jak Pani myśli, dlaczego to robią?

CZĘŚĆ III

- Teraz chciałabym zrozumieć lepiej różne kwestie formalne:

- Jakie warunki muszą zostać spełnione, żeby jakieś działanie mogło być podjęte przez uczniów w ramach wolontariatu?

- Kto musi wyrazić zgodę na to, żeby pewne działania zostały przedstawione uczniom jako propozycja działań w ramach wolontariatu szkolnego?

- Czy są jakieś działania lub typy działań, które w ogóle nie wchodzą w grę w tej grupie wiekowej?

- Jakie dokumenty muszą zostać przygotowane ze strony proponujących udział w wolontariacie?

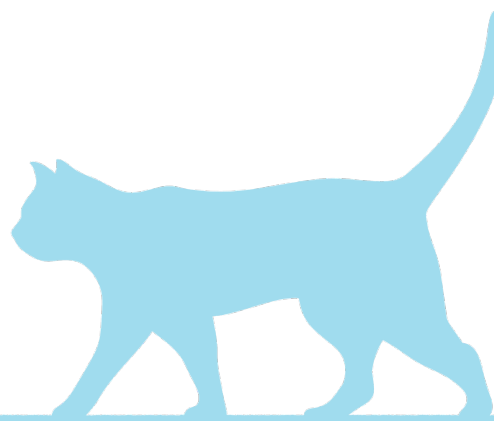

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Jakie dokumenty muszą wypełnić uczniowie i ich rodzice lub opiekunowie?

CZĘŚĆ IV

- Teraz, kiedy już lepiej rozumiem, jak działa wolontariat od strony formalno-prawnej, chciałabym poprosić Panią/Pana o ocenę możliwości praktycznych naszego projektu: [przedstawienie konkretów]

- Jak Pani/Pan sądzi, na ile nasza propozycja wspólnych działań jest w ogóle możliwa do zrealizowania wśród uczniów?

- Co należałoby zmienić, żeby była lepiej dopasowana do tej grupy wiekowej?

[pytanie o to, w jakiej grupie wiekowej najlepiej by się sprawdził ten projekt]

CZĘŚĆ V

- Na zakończenie chciałabym zapytać Panią/Pana o to, w jaki sposób najlepiej byłoby informować uczniów o naszym projekcie i o możliwościach wzięcia w nim udziału?
- Na co położyć nacisk, jakie treści?
- Jakie kanały, media?

Bardzo dziękuję za poświęcony czas.

2. Rekrutacja młodych wolontariuszy

Założyliśmy, że do wdrożenia innowacji potrzeba 10 Uczniów-wolontariuszy i przed rozpoczęciem testowania trochę obawialiśmy się o to, czy będziemy w stanie zrekrutować taką liczbę chętnych. Praktyka jednak pokazała, że zainteresowanie projektem jest bardzo duże. W rezultacie zrekrutowaliśmy więcej Uczniów niż zakładaliśmy.

Rekomendujemy przyjęcie do projektu wszystkich chętnych i weryfikację ich udziału w trakcie aktywności projektowych. U części młodzieży istnieje zjawisko tzw. „słomianego zapału”. Są bardzo zaangażowani na początku projektu, ale wraz z rozwojem działań ich

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

aktywność i zaangażowanie niestety maleje.

Problemem nie będzie także, gdy do udziału w projekcie zgłosi się mniej niż 10 osób. Należy wtedy ze szczególną uwagą animować i motywować młodych ludzi do działania.

Wstępną rekrutację powinien przeprowadzić Nauczyciel, który najlepiej zna możliwości swoich uczniów.

3. Zbadanie wiedzy młodych ludzi na temat działalności Karmicieli i ich stosunku do nich – warsztaty FGI dla młodzieży

FGI jest to aktywność badawcza polegająca na tym, że moderator prowadzi dyskusję zaproszonych wcześniej respondentów, w naszym wypadku Uczniów-wolontariuszy, dobranych zgodnie z kryteriami wynikającymi z celów naszego projektu. Pierwsza grupa dyskusyjna liczyła 12 osób, druga 10. Każda z sesji trwała około 2 godzin.

Prototypem takiej sytuacji są autentyczne spotkania i dyskusje ludzi w świecie naturalnym.

Dyskusja jest prowadzona według opracowanego wcześniej scenariusza, opisującego, jakie informacje chce się uzyskać podczas tego etapu, czasami zawierającego także dosłowne brzmienia pytań, które będą zadawane uczestnikom badania.

Dyskusje mają też wartość autonomiczną, dobrze sprawdzają się w badaniach, w których statystyczna reprezentatywność nie jest istotna, a ich celem jest rekonstrukcja ustalonych społecznie znaczeń oraz wzorów postrzegania, myślenia, oceniania i zachowania się (na przykład w badaniach wizerunku marek i korporacji, zwyczajów lub, jak w naszym przypadku, stereotypów społecznych).

Poniżej przedstawiamy przykładowy scenariusz takiego badania.

Wybrane zakresy tematyczne do warsztatu FGI z młodzieżą na temat osób starszych karmicieli kotów

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Część I. Karmiciele

1. Dlaczego karmi się koty?

- Dlaczego ktoś chce je karmić?
- Po co w ogóle karmi się koty? Czy to jest potrzebne?
- Czy to mówi coś o takim człowieku? Jakie motywacje mogą za nim stać?
- Czy jest to coś wartego naśladowania? Czy jest pożyteczne dla świata? Czy jest fajne?

2. Czy słyszeli coś o pojęciu karmiciela zwierząt (kotów/ptaków)? Z czym im się kojarzy? Jaki obraz natychmiast staje im przed oczami?

3. Czy mieli jakieś osobiste doświadczenia związane z karmicielami kotów? Jakie? Choćby bardzo niewielkie.

- Czy spotkali kiedyś taką osobę? Czy wzięli udział w jakiejś interakcji z nią? Czy ktoś z rodziny i otoczenia jest karmicielem? Co się o nim mówi? Co o nim wiedzą?
- Czy cieszy się szacunkiem, czy przeciwnie? Dlaczego? Czy karmiciele to muszą być ludzie starsi? Dlaczego?
- Czy znają jakieś kontrowersje związane z karmieniem kotów? Jakie?

4. Czy żeby karmić bezdomne koty trzeba być człowiekiem z problemami? Czy to są ludzie z problemami?

- Czy znają jakiś stereotyp karmiciela kotów?

5. Ćwiczenie projekcyjne – niech wymienią jakąś postać z popkultury (muzyka, seriale), która mogłaby stać się karmicielem/ką kotów. Dlaczego? Do której z popkulturowych postaci karmienie kotów by pasowało?

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

6. Czy sami chcieliby się kiedyś zaangażować w karmienie kotów? Dlaczego? Jakie trudności widzą? I dlaczego ewentualnie nie?

7. Jakie negatywne określenia karmicieli kotów słyszeli? W jakich okolicznościach i od kogo? Czy słyszeli jakieś?

- Analogicznie jak wyżej, tylko z pozytywnymi.

Część II. Uczniowie-Seniorzy

1. Czy robicie coś wspólnie z osobami starszymi?

- Co to jest? Praca? Projekty? Życie? Ogródek itp.?

- Jakie mają z tych kontaktów wrażenia? Czy jest coś, co najlepiej charakteryzuje osoby starsze? Co to jest?

2. Stereotypy. Jaki jest stereotyp osoby starszej wśród młodych ludzi?

3. Co pozytywnego może być w starości?

4. Czego starość może nauczyć człowieka młodego? A na odwrót?

5. Co powinny robić w życiu osoby starsze? Czym się zajmować? Jaka jest właściwa im rola? Czy jest taka?

- Czy starsi ludzie mogą zmieniać świat? Robić coś pozytywnego? Coś dla wspólnego dobra także ludzi młodych? Co to mogłoby być?

6. Czy starsi ludzie mogą przewyższać w czymś osoby młodsze? W czym młodzi przewyższają starszych?

7. Czy jest coś, o co chcieliby zapytać osoby starsze? A czy jest coś, co chcieliby im powiedzieć?

Dzięki warsztatom FGI dowiadujemy się, jaką wiedzę na temat opieki nad kotami wolno żyjącymi posiadają Uczniowie-wolontariusze. Ale przede

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

wszystkim, co wiedzą na temat działalności społecznych opiekunów kotów i czy spotkali się ze stereotypem Karmiciela-kociarza. Dowiemy się także, jaka jest ich opinia na temat Seniorów i jak ich postrzegają.

Zdobyte informacje należy uwzględnić w następnych działaniach. W oparciu o te informacje, w kolejnych etapach projektu dostarczamy młodzieży rzetelną wiedzę, która pomoże im realizować międzypokoleniowy wolontariat na rzecz kotów wolno bytujących.

4. Spotkanie integracyjne w grupie

Po tym, jak już poznamy naszą grupę docelową – młodzież, przyjdzie czas na pierwsze spotkanie integracyjne. Spotkanie ma na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu między Seniorami-karmicielami a Uczniami-wolontariuszami.

Jednak, aby to nawiązanie kontaktu mogło nastąpić, niezbędne jest zbliżenie i poznanie się dwóch grup osób biorących w tym spotkaniu udział. To jednak stwarza problemy:

Po pierwsze, Seniorzy karmiący koty, często są introwertykami, którzy nie mają łatwych relacji społecznych. Mogą też z zewnątrz wydawać się nieatrakcyjni, zwłaszcza w oczach młodzieży.

Po drugie, trudno jest przekazać bardzo osobiste doświadczenie, jakim często jest dokarmianie kotów, na forum klasy czy grupy młodzieżowej, tak, żeby wzbudzić rzeczywiste zainteresowanie, rzeczywiste zapoznanie, zrozumienie i szacunek. A co za tym idzie platformę porozumienia i współpracy.

Po trzecie, Seniorzy dokarmiający koty, mogą nie chcieć i nie umieć

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

przekazać swojej pasji grupie młodzieży. A przede wszystkim nie mieć do tego odpowiednich narzędzi czy umiejętności.

Brak wiedzy na temat funkcjonowania multimediiów, niezdolność ciekawego opowiedzenia, słabe umiejętności społeczne, to tylko niektóre z potencjalnych czynników ograniczających możliwość komunikacji. Starsza osoba może liczyć tylko na swoje „opowiedzenie” tematu, co może nie być skuteczne biorąc też pod uwagę najprzeróżniejsze ograniczenia wynikające z wieku i sytuacji życiowej. Zagrożeniem jest też zbyt duża „sztywność” takiej relacji.

Dlatego warto moderować pierwsze spotkanie integracyjne tak, aby Seniorzy opowiedzieli młodzieży historie o kotach, które poruszą ich serca. Element zwierzęcy w ich relacjach jest najistotniejszym punktem zaczepienia. Bo to właśnie koty są przyczyną tego, że ich drogi się skrzyżowały.

Aby nawiązały się pierwsze kontakty międzypokoleniowe, bardzo ważne jest stworzenie przyjaznej i luźnej atmosfery spotkania. Dlatego też rekomendujemy, żeby to spotkanie odbyło się poza szkołą, poza godzinami lekcyjnymi. Warto zadbać o drobny poczęstunek. Rekomendujemy, by spotkanie trwało maksymalnie do 2 godzin.

5. Indywidualne spotkania integracyjne i przygotowanie prezentacji o Karmicielach

Dla pogłębienia nawiązanej relacji organizujemy indywidualne spotkania integracyjne. Będą to zajęcia w terenie, które odbywają się w małych grupach: 1 lub 3 uczniów i 1 lub 2 Seniorów.

Karmiciele pokażą młodzieży swoje punkty dokarmiania i swoich futrzastych podopiecznych. Niewielkie zespoły będą sprzyjały zacieśnieniu relacji. Grupie młodzieży zostanie powierzone zadanie udania się do umówionych Seniorów-karmicieli i stworzenie czegoś w rodzaju reportażu – prezentacji ich działalności. Każdy uczeń lub grupa uczniów zostanie poproszona o stworzenie własnej opowieści na temat Karmicieli.

Młodzież będzie miała okazję zaprezentować swoją historię przed rówieśnikami, ale także w innych klasach, w szczególności w klasach

młodszych. W ten sposób możliwe będzie przekazanie czegoś niemożliwego w przypadku spotkania grupowego: intymności, bogactwa życiorysów i motywacji, zróżnicowania samej grupy Seniorów-karmicieli, „językiem” młodych ludzi.

W wyniku takiego działania, młodzież na tym etapie będzie mogła bliżej poznać i zacieśnić relacje ze swoimi seniorskimi partnerami, osobami, którym będzie pomagała.

Działanie takie jest też możliwe do przeprowadzania w ramach zajęć szkolnych i może podlegać ocenie. Można także zorganizować je na zasadzie konkursu (np. konkursu na najlepszą prezentację o Seniorach-karmicielach).

Prezentacje stworzone przez Uczniów i przez nich przedstawiane, są wspaniałym sposobem na głębsze zapoznanie się większej grupy młodzieży z osobistą, nawet intymną stroną Seniorów, poznanie ich działania i motywacji, przy jednoczesnym uniknięciu sztuczności grupowych spotkań.

Początkowo planowaliśmy, że pogłębienie relacji pomiędzy Seniorami a Uczniami nastąpi poprzez wizyty Seniorów w szkołach. Karmiciele na lekcjach wychowawczych mieli opowiedzieć o swojej działalności, ale pomysł ten nie spodobał się ani jednej, ani drugiej grupie docelowej.

Młodzież zaproponowała przygotowanie prezentacji, a Seniorom to rozwiązanie bardzo się spodobało. Dlatego też zmieniliśmy ten element integracji. Jak się później okazało, z bardzo pozytywnymi skutkami i ku zadowoleniu wszystkich uczestników projektu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

6. Zorganizowanie przez młodzież zbiórki karmy

Ważnym elementem międzypokoleniowego wolontariatu jest zorganizowanie przez młodzież pierwszej zbiórki karmy dla kotów.

Młodzież, dzięki temu działaniu, będzie miała poczucie sprawczości i realnego wpływu na poprawę bytu kotów wolno żyjących. Z kolei dla Seniorów będzie to duże odciążenie finansowe i poczucie, że młodzież docenia ich działalność, i że mogą na nią liczyć.

Przy organizowaniu pierwszej zbiórki karmy, niezwykle istotne jest poznanie aktualnych potrzeb Karmicieli. Młodzież powinna skontaktować się z Seniorami i zapytać, jaka karma jest im w danym okresie najbardziej potrzebna. Jeśli jest to okres zimowy, to Karmiciele będą zapewne potrzebowali więcej karmy suchej (karma mokra zamarza w niskich temperaturach), w okresie letnim z pewnością bardziej przydatna będzie karma mokra (zawiera dużo wody i zapobiega odwodnieniu kotów).

Dlatego zbiórka powinna być odpowiedzią na realne potrzeby Seniorów.

Aby zbiórka przebiegała właściwie, należałoby skorzystać z dostępnych materiałów edukacyjnych:

- Pakiet edukacyjny dla szkoły, Informator dla Rodzica,
- Pakiet edukacyjny dla szkoły, Informator dla Uczniów-wolontariuszy,
- Pakiet edukacyjny dla szkoły, Przewodnik dla Nauczyciela-opiekuna wolontariatu,

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- Plakat „Czym karmić koty wolno żyjące?” (załącznik nr 6, PDF A2, załącznik nr 7, PDF A4).

Warto do aktywności przy zbiórce zachęcić całą szkołę: nauczycieli, uczniów, a w działania włączyć także rodziców.

Rekomendujemy, żeby przy przekazywaniu zebranych darów Karmicielom, byli obecni także Uczniowie-wolontariusze. Mogą oni porobić zdjęcia lub nagrywać relacje z przekazania karmy. Wpłynie to bardzo korzystnie na zaangażowanie młodzieży i będzie motywacją do kolejnych działań na rzecz bezdomnych zwierząt i Seniorów-karmicieli.

Działania warto poszerzyć o pomoc Seniorom, w dbaniu o miejsca bytowania i dokarmiania kotów. Można zorganizować okresowe akcje sprzątnięcia, a także odświeżania budek, w których bytują „futrzaki”. Na wiosnę zorganizować generalne sprzątnięcie: wymienić słomę, siano lub koce, zdezynfekować budki w środku, a jeśli zaistnieje taka potrzeba, poprosić rodziców o pomoc w odnowieniu czy odmalowaniu budek. Na jesień, z kolei, przygotować budki do zimy: posprzątać, ocieplić, wymienić wkłady. Pierwszą akcję powinien zainicjować koordynator projektu i aktywnie uczestniczyć w tym działaniu, późniejsze - będzie już realizowała szkoła w porozumieniu z młodzieżą, ich rodzicami i oczywiście Seniorami-karmicielami.

6. Walka ze stereotypem Karmiciela

W naszym kraju panuje ugruntowany przez dziesiątki lat negatywny stereotyp Karmiciela - kociarza. Większość ludzi nie zdaje sobie nawet sprawy, jak duży jest to problem społeczny i jak liczna jest grupa osób, której dotyczy.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Większość Karmicieli, to osoby starsze, które pomagają kotom wolno żyjącym już od wielu lat, często kosztem własnych potrzeb, z wielkim oddaniem i poświęceniem, finansując dokarmianie i leczenie z własnych środków. Często ukrywają fakt, że pomagają kotom: przed swoimi znajomymi, sąsiadami, a nawet rodziną. Choć działają dla dobra wspólnego, nie są doceniani przez resztę społeczeństwa, często postrzegani są jako dziwacy, a nie jako wolontariusze, którymi w rzeczywistości są. Większość ludzi nie zastanawia się nawet nad problemem bezdomności zwierząt, przywykli do widoku bezdomnych kotów. Dzieje się tak nie tylko w małych miejscowościach, ale również w dużych miastach. Obraz kotów na ulicy stał się dla ludzi tak powszedni, że wielu z nich nie zastanawia się nad tym, czy ktoś sprawuje nad tymi zwierzętami opiekę.

Wiele osób uznaje również, że koty nie potrzebują pomocy człowieka i w przeciwieństwie do psów, radzą sobie na wolności dużo lepiej. Niestety, nie jest to prawdą. Wy wiecie, że bez Waszej pomocy, bez dokarmiania, koty cierpią i szybciej umierają.

Na szczęście wiedza społeczeństwa na temat bezdomności zwierząt regularnie wzrasta dzięki działaniom organizacji prozwierzęcych, akcjom edukacyjnym i przekazom w mediach tradycyjnych i społecznościowych.

Niestety nie idzie to w parze z wiedzą na temat działalności Karmicieli. Informowanie ludzi o tym, kim są i czym się zajmują jest niezbędnym, aby zerwać ze stereotypem Karmiciela, powszechnie panującego w społeczeństwie. Projekty takie jak ten mają m.in. na celu przyspieszenie tego procesu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Bardzo duże nadzieje wiążemy z niedawno opublikowanymi przez czasopismo naukowe PNAS (wydawane przez Akademię Nauk Stanów Zjednoczonych) badaniami dotyczącymi kotów wolno żyjących (załącznik nr. 8 do tego „Przewodnika...”).

12-letnie badania nad skutecznością metod kontroli populacji kotów przeprowadzone przez Prof. Eyal Klement oraz dr Idit Gunther ze Szkoły Medycyny Weterynaryjnej na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie wykazały, jak ważny jest udział Karmicieli w tym procesie.

Do tej pory najszerzej stosowaną i uważaną za najbardziej efektywną była metoda TNR (Trap-Neuter-Return), czyli Złapać-Wykastrować-Wypuścić. Także w Polsce ta metoda jest stosowana i polecana.

Każdy odpowiedzialny Karmiciel zna ten system, choć pewnie wielu z Seniorów nie zna do tej pory jego nazwy. Według tej metody koty są wyłapywane w miejscach bytowania, kastrowane, a potem wypuszczane w tym samym miejscu.

Karmiciele często też sami wyłapują swoich kocich podopiecznych do kastracji lub czynnie pomagają aktywistom prozwierzęcym w ich schwytaniu.

Badania miały na celu m.in. zbadanie skuteczności metody TNR w zmniejszaniu populacji kotów wolno żyjących oraz poprawie ich dobrostanu. Wykazały one, że aby uzyskać długoterminowy oraz rzeczywisty spadek liczby „bezpiecznych” kotów, należy nadal stosować metodę TNR i utrzymywać kastrację na poziomie 70% populacji na danym terenie w połączeniu ze współpracą z Karmicielami.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Kontrola zasobów karmy dla kotów wolno żyjących, a także skupianie kotów w miejscach dokarmiania, ma zapewnić stały spadek ich populacji. Niezwykle ważna jest w tym modelu rola Karmicieli.

Mamy nadzieję, że wyniki tych badań uzmysłwią społeczeństwu, a także lokalnym władzom, jak istotna jest działalność Karmicieli, w skutecznej walce z bezdomnością kotów. Dotyczy to w szczególności Seniorów-karmicieli, którzy w większość pomagają kotom, z wielkim oddaniem, przez wiele lat.

Większość ludzi nie zastanawia się nad problemem bezdomności, ale zauważa nieestetyczne miejsca dokarmiania, rozwalone budki, brudne miski i plastikowe opakowania z resztkami karmy postawione pod piwnicznymi okienkami, psujące się resztki ludzkiego jedzenia wyrzucone z okien czy balkonów.

Osoby, które nie dbają o czystość w miejscu bytowania i dokarmiania kotów, a przede wszystkim nie kastrują i tym samym wpływają na rozmnażanie kotów, nie są odpowiedzialnymi Karmicielami. Takie osoby przyczyniają się do tego, że część społeczeństwa nie chce kotów wolno żyjących w otoczeniu swojego miejsca zamieszkania.

Tacy pseudo-karmiciele nie pomagają kotom, a wręcz przeciwnie, szkodzą im swoim nieodpowiedzialnym postępowaniem. Są przyczyną konfliktów społecznych i doprowadzają do tego, że złość sąsiadów skupia się na kotach, a często także na innych odpowiedzialnych Karmicielach.

Czasami konflikty sąsiedzkie narastają tak bardzo, że dochodzi do czynów karalnych, takich jak wywożenie kotów z miejsca bytowania czy nawet do ich okaleczania i trucia.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Odpowiedzialny Karmiciel to taki, który dba o czystość w miejscu bytowania i dokarmiania kotów, który szanuje swoich sąsiadów i pamięta o tym, że nie wszyscy muszą być miłośnikami zwierząt.

Wdrożenie tej innowacji ma na celu walkę z negatywnym stereotypem Karmiciela. Ale aby zmiana postrzegania Karmicieli przez społeczeństwo miała szanse ziszczenia się, konieczna jest też zmiana postępowania samych Karmicieli.

Bardzo często osoby dokarmiające koty są narażone na nieprzyjemności ze strony innych ludzi, którzy nie rozumieją ich pasji i poświęcenia.

Doprowadza to do tego, że z czasem osoby te wstydzą się i ukrywają przed sąsiadami, a nawet rodziną, fakt pomagania zwierzętom. Czasami doprowadza to wręcz do wyalienowania.

Niestety, niejednokrotnie to sami Karmiciele są przyczyną tych negatywnych reakcji. Brak wiedzy na temat przepisów dotyczących dokarmiania zwierząt wolno żyjących uniemożliwia im prowadzenie merytorycznej dyskusji z przeciwnikami dokarmiania. Karmiciele często uciekają przed konfrontacją albo reagują frustracją lub wręcz gniewem. Część Karmicieli nie dba o czystość w miejscach dokarmiania nie licząc się zupełnie z potrzebami innych obywateli.

I to co jest największym problemem, niektórzy z nich, nie dbają o ograniczenie populacji kotów poprzez kastrację.

Dlatego tak istotna jest stała edukacja Karmicieli, w szczególności wśród osób starszych, u których pewne nieprawidłowe modele opieki nad kotami wolno żyjącymi utrwaliły się przez wiele lat.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rozpowszechnienie pozytywnego wizerunku Karmiciela, edukacja Seniorów-karmicieli, włączenie młodzieży w działania na rzecz zwierząt, to główne cele tej innowacji. Jej wdrożenie ma zachęcić nasze lokalne społeczności do wspierania się w działaniach, a co najmniej ma im uświadomić, że Karmiciele działają dla dobra wspólnego.

Nie bez znaczenia jest też zmiana podejścia lokalnych urzędników do tego problemu. Zaskakującym jest, że nie wszyscy z nich zdają sobie sprawę z tego, że dokarmianie i dbanie o dobrobyt zwierząt wolno żyjących jest ustawowym obowiązkiem gminy, a Karmiciele pomagają im w realizacji tego zadania, czasami wręcz ich w jego realizacji wyręczają.

Należy im się za to szacunek i wsparcie. Zauważenie tego problemu przez urzędników, którzy w większości, jak wynika z naszego doświadczenia, nawet nie zdają sobie sprawy z jego istnienia, wpłynie w efekcie końcowym na pozytywne postrzeganie Opiekunów społecznych przez całą lokalną społeczność. Zdajemy sobie sprawę, że będzie to proces powolny, ale wdrażanie innowacji jak ta, ma być początkiem zmiany społecznej.

Na zakończenie testowania zorganizowaliśmy uroczyste zakończenie projektu, na które udało nam się zaprosić Prezydenta Miasta Olsztyna i Dyrektorkę Schroniska dla Zwierząt w Olsztynie, którzy wręczyli Seniorom-karmicielom dyplomy i drobne upominki. Było to duże przeżycie dla naszych Seniorów i ogromna motywacja do dalszego działania. Wydarzenie to było zrelacjonowane w lokalnych mediach i mediach społecznościowych oraz odbiło się dużym echem wśród lokalnej społeczności.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Rekomendujemy zorganizowanie takiego wydarzenia na zakończenie projektu.

Aby walczyć ze stereotypem Seniora-Karmiciela, i rozpowszechnić jego pozytywny wizerunek, należy zaangażować do działań przedstawicieli lokalnej władzy, którzy powinni okazać Seniorom uznanie za tak wielkie, długoletnie zaangażowanie na rzecz walki z bezdomnością zwierząt. Należy także o prowadzonych działaniach powiadomić lokalne media, a także lokalną społeczność poprzez social media.

7. KOSZTY WPROWADZENIA INNOWACJI I JAK ZDOBYĆ ŚRODKI, ŻEBY JĄ WDROŻYĆ

Wdrażanie naszej innowacji nie jest kosztowne i zainteresowane instytucje będą mogły ją bez problemu sfinansować z własnych środków. Jeśli natomiast nie będzie takiej możliwości, można zdobyć na nią środki ze źródeł zewnętrznych. W pierwszej kolejności należy spróbować uzyskać dofinansowanie w gminie, w której będzie wdrażana innowacja.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi i pomoc w ich dokarmianiu jest ustawowym obowiązkiem każdej polskiej gminy, na który co roku przeznaczają część budżetu. Gminy powinny być zainteresowane innowacyjnymi rozwiązaniami w wypełnianiu tego obowiązku. Organizacje pozarządowe mogą się też ubiegać o granty z Narodowego Instytutu Wolności (np. małe FIO) czy z funduszy unijnych. Można też na ten cel zorganizować zrzutkę lub znaleźć darczyńców. Można też do współpracy zaprosić inne instytucje i podzielić się kosztami.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Poniżej przedstawiamy strukturę kosztów wdrożenia innowacji, na rok, na 10 uczestników. Koszty tu uwzględnione można jeszcze obniżyć poprzez:

- znalezienie Sali, gdzie bezpłatnie można przeprowadzić spotkania, np. w świetlicach społecznych, w salach gminnych, w pomieszczeniach udostępnionych przez organizacje charytatywne, itp.;
- znalezienie tańszego cateringu lub zorganizowanie cateringu we własnym zakresie;
- zaangażowanie koordynatora, ekspertów i trenerów, którzy całkowicie lub częściowo wezmą udział w projekcie w ramach wolontariatu.

Struktura kosztów

1.	Koszt zarządzania i koordynacji projektu	5000 zł
2.	Przygotowanie programu edukacyjnego	2100 zł
3.	Wydruk materiałów rekrutacyjnych	100 zł
4.	Wydruk materiałów edukacyjnych	1300 zł
5.	Koszt materiałów biurowych	90 zł
6.	Wynajęcie sali na spotkania integracyjne	280 zł
7.	Wynagrodzenie ekspertów	1440 zł
8.	Przerwa kawowa	240 zł
9.	Wynajęcie sali na 2 szkolenia i 1 warsztaty	420 zł
10.	Wynagrodzenie ekspertów	2160 zł
11.	Przerwa kawowa	720 zł
12.	Wynajęcie sali na spotkanie Integracyjne z młodzieżą	70 zł
13.	Wynagrodzenie ekspertów	360 zł
14.	Drobny poczęstunek	330 zł

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

15.	Wynajęcie sali na Warsztaty FGI dla młodzieży	70 zł
16.	Wynagrodzenie eksperta	360 zł
17.	Drobny poczęstunek	180 zł
18.	Uroczystość na zakończenie projektu Wynajęcie sali	400 zł
19.	Zimny bufet	900 zł
20.	Wydruk spersonalizowanych dyplomów	100 zł

Koszt całkowity innowacji dla 10 osób 8500 zł

Roczny koszt na odbiorcę 850 zł

POWODZENIA

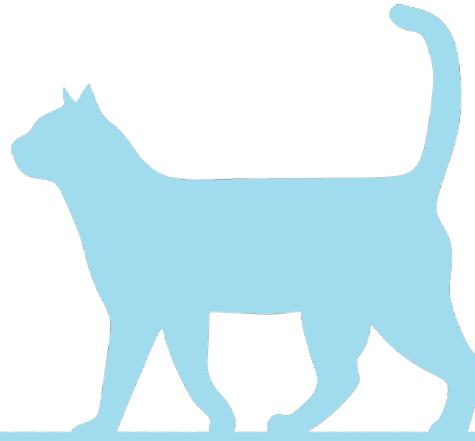
Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

